

NÉPI EGYSÉG

Megdrágult a vonat -
Tifiszjárvány Brassó-
ban és Háromszéken -
Mi a helyzet francia
Indokínában?

A tanító tanítson

Sohasem volt idősebb, a többi-
meles módjait megismertetni gazdá-
ikkal, mint most, amikor a legutóbbi
vevőhajtott agrárreform révén, alig
maradt földműves, aki ne kapott volna
a felszárta, a kerülő szántóföldekből
pár holdat.

Ezek az újonnan keletkezett törpe-
birtokok az ország polgárainak azon
rétgeiből kerültek ki, akik a múltban
konvenciók esetében vagy alkalmi nap-
szemés voltak az akkori földbirtoko-
soknak. Munkájukhoz semmi szaktudás
nem kellett, mert a bántuk mögött állt
az uradalom munkavezetője, aki az el-
végzendő munkát irányította. Mi törté-
nt? A földnélküli dolgozókból, akik a
múltban nem érdekelt semmi, csak az,
hogy mikor jön a negyedév vagy hónap
eleje, hogy kaphassák ki a konvencióját,
amivel tovább dolgozhatott - földtá-
jaladon jött, olyan földtulajdonos, aki
most független, önön maga kell, hogy
gondoskodjék arról, hogy konvenció
számai most is megtehesse.

En a „Páldafölde” ezeknek a törpe-
birtokoknak az életében nagy és fon-
tos változás idézett elő, itt kell a fal-
vak tanítóinak segítségére fennmunkálni
formán, hogy heti pár órán át önnep-
napokon vagy esti órákban felolva-
sásokkal oktassák az új gazdákat a me-
zőgazdálkodás újabb módjairól, ami le-
vezeti a gazdát a régi, elavult, egy-
oldalú gazdálkodási módokról és meg-
tanítja a hasznosabb gazdálkodási fo-
gásokra, már csak azért is, mert pár
éven át a pár hold földdecáké, ha az
időjárás kedvez kitermelt a bejéte - zórt
magot, mert van még energia a mul-
ból.

Az egyelőre gazdálkodási rendszer-
rel a falvak hamar kimerül, nem képes
a gazda kenyérüzemeltetést ellátni, de
nem szabad elfelejteni azt sem, hogy
a városi lakosság is vár valamit a föld-
teremtésből, aki a falusi dolgozókat köz-
vetlenül érintkezést ellátja.

Mi történik akkor ha a jelenlegi esz-
járás kihal, a szülőktől megmaradt pár
hold föld felosztásra kerül a gyerme-
k-kör, hogy éi meg akkor az új esz-
lád a megfogható földbirtok után?

Kedves tanító testvérek! Ezt a kér-
dést kell hogy alaposan megoldjuk,
mert az életbevágó kérdés. Azok a
mezőgazdálkodási irányító intézmé-
nyek, amelyeknek feladatuk ezeket az
újonnan keletkezett törpebirtokokokat
szaktanácsal ellátni, még most fej-
lődnek. Nem szabad egyetlen óra é-
nek sem elfelejteni mezőgazdálkodási éle-
tünkben, ha azt akarjuk, hogy a min-
den napi életünk megjavuljon. Azokat a
mezőgazdálkodási rendeleteket, ame-
lyeket mezőgazdálkodási intézményeink
a közérte eljárásságához elküldenek,
a tanítókat kar adja elő esteként a falu
lakosságának, mert ismerve a falvak
népét, a tanító szavát szívesebben
meghallgatja, mint a városból érkező
szakemberek előadását, akik előtte is-
meretlenek. Ismeretlenek azért, mert
az az utazgató szakközeg olyan riskán
kerülhet egy-egy faluba, hogy az idő-
közben esedékes vált mezőgazdasági
lehetőségek könnyen elcsúszhatnak. Alit-
son be minden kötség egy mintaként a
közérte falujában legjobban tényező
kultúránövénnyek magtermesztése céljá-
ra, ahol a lakosság bevezetheti azokat
a magféléseket, amelyek a múltban
a városok piacára volt kénytelen be-
vezetni. Ezért a kerületi a mun-
kákat kikerülnek az iskolás gyermekek
sorából, akik egyszerűen oktatást is
nyernek a mezőgazdálkodási eme szép
és hasznosabb ágazatból.

Megjegyzés: alkalmas vidékeken

Felárgoltak a harcok a Szentföldön

Ismét válságosra fordult a helyzet Palesztinában

(London) — Palesztinában a hely-
zet ismét válságosra fordult. Jeru-
salmi jelentések szerint a „Zsidó El-
mentelési Mozgalom” főparancsnok-
sága jelentést tett közzé, melyben
bejelentette, hogy folytatja a harcot
az angol imperializmus ellen és vál-
tozatlan erővel küzd a brit külpoli-
tika által mesterségesen fenntartott
helyzet megváltoztatása érdekében. A
többi zsidó szervezetek szintén ki-
váltat bocsátottak ki, amelyekben hang-
súlyozzák, hogy vedelmi alapokon
készen állnak az angol elnyomás
elleni hararra.

Véres összecsapás Tel-Avivban

(London) — A palesztinai brit
parancsnokság jelentette: Tel-Avivban
a brit csapatok a város egy részét
elkerítették. Az elkerítés során több
helyen véres összecsapásra került a
sor. Hatalában az Zsidó Ellenállási
Mozgalom erői támogatást hajtottak
végre több katonai berendezés ellen.
Jeruzsálemben és környékén a ka-
szárnyakra bombákat dobtak. Az
összetűzések során egy angol tiszt
életét vesztette, míg 8 angol katoná-
sok két arab rendőr súlyosan megse-
besült.

Más jeruzsalmi jelentés szerint
az angol katonák röplapokat terjesz-
tettek, melyben felszólították a zsidó
földalatti mozgalmat harcosait, hogy
harcoljanak „szemről-szemben” az
angol haderővel. Tegnap a titkos
szervezet válaszpíratot adott ki,
melyben hangsúlyozta, hogy a nyílt
harcnak az ideje még nem érkezett
el, de elkövetkezik az idő, amikor
a zsidó szabadságharcosok „szemről-
szemről” veszek a kuzdeimet a
brit imperialista politika fenntartá-
sát biztosító fegyveres erővel.

szakára lesz kilátás, mert nem for-
dult elő még, hogy a képviselőház
többsége — ellenzék legyen. —
Ugyanis ismeretes, hogy a legutóbbi
választások után az ellenzék mandá-
tumok száma jóval felülmúlja a
kormánypárti képviselők számát.

A kormányhoz közelálló körökben
úgy tudják, hogy maga Truman el-
nök is számol az ellenzék esetleges
nyílt fellépésével és ezért csak olyan
törvénytervezeteket terjeszt a képi-
selőház elé, melyet az ellenzék többsé-
gi képviselők is megszavaznak. Egyébként a Fehérházhöz közelálló
körökben úgy tudják, hogy az
Egyesült Államok külpolitikái vonal-
vezetésében lényeges változás nem
áll be.

Más washingtoni jelentések sze-
rint az amerikai sajtó követeli a ma-
gas vámtarifák azonnali leszállítását,
mert a jelenleg érvényben lévő
vámdíjszabás következtében nehézsé-
gek merülnek fel az amerikai kül-
kereskedelmi forgalomban.

Folyik a harc a franciaországi ellen Franciáorrszági

(Páris) — A Blum-kormány meg-
alakulása után bejelentette, hogy
minden erejét az árak csökkentésé-
re fogja összpontosítani. Mint isme-
retes, a francia kormány néhány nap-
pal ezelőtt rendeletet adott ki, mely-
ben elrendelte az összes közszükség-
leti cikkek árának 5 százalékkal való
leszállítását. A párisi sajtó megállá-
pítja, hogy bár a rendelet kiadásá-
tól mindössze csak néhány nap telt
el, a kormány intézkedése a piacon
eggyáltalán nem érezhető. A francia
kormány ezért utasította a megyefő-
nököket, hogy mindazok ellen a ke-
reskedők ellen, akik nem hajlandók
a kormány intézkedéseinek magu-
kat alávetni, indítsanak eljárást és
üzlethelyiségeiket hatósági segédlet-
tel zárják be.

A francia közellátási miniszter
egyébként tegnap rádióbeszédet mon-
dott, melyben hangsúlyozta, hogy a
francia szakszervezeteknek úgy kell
működniük, mintha a kormány vég-
rehajtó szervei lennének. A minis-
ter részletesen vázolta a szakszerve-
zetekre és az öntudatos szakszerve-
zeti tagokra háruló feladatokat és
megjelölte azokat az eseteket, me-
lyekben a szakszervezeteknek és tag-
jaiknak fel kell lépniük az áruzsora
ellen.

A párisi lapok szerint a francia
kormány gazdasági intézkedései né-
mireg már érezhetőek a gazdasági
életben, így a francia frank megá-
lárdulásával is számolnak. A rug-
píacon egyébként az árak rohamos
esésnek indultak.

50 százalékkal emelkedett a szovjet gyapot és cipőtermelés

(London) — A Daily Herald cí-
mű angol lap moszkvai tudósítójának
jelentése szerint a Szovjetszövetség
pamut- és cipőtermelése az elmúlt
évben 50 százalékkal emelkedett. Az
angol újságíró egyben rámutatott arra
is, hogy Ukrajna mezőgazdasá-
gát teljesen új alapokra helyezték és
soha eddig nem tapasztalt lendület-
tel folytatók le az őszi mezőgazdasági
munkálatok. Külön kiemelte az egyik
Moszkva melletti és a Sztalinoi új-
jácipített mezőgazdasági gépgyárak
hatalmas eredményeit és részletesen
ismertette a módosított legújabb tí-
pusú arató-csepőgépek működését,
amelyeket az idei aratási és csepési
munkálatoknál fognak felhasználni.

Viharosnak ígérkezik az amerikai képviselőház ülésszaka

(Washington) — Az Egyesült Ál-
lamok törvényhozótestülete ma ül-
 össze 80. rendes ülészkárára. Az

amerikai sajtó egyöntetű megállá-
pítása szerint az Egyesült Államok
parlamentjének legviharosabb ülés-

Románia munkásságának üdvöz- lete a magyarországi dolgozókhoz

(BUKAREST. Agerpres) — Az Általános Munkaszövetség elnö-
ke, Apostol Gheorghe a romániai szervezett testi és szellemi mun-
kások nevében rendkívül megleghangú üdvözlő táviratot intézett a
magyar szakszervezeti központhoz, amelyben Magyarország dolgo-
zóinak a romániai munkásság óta újvíz szerencsekívánatait tolmácsolta.

Az Általános Munkaszövetség ezzel egyidőben üdvözlő távira-
tot intézett a Szovjetszövetség kormányához és népéhez is az újév
alkalmából, amelyben a román munkásság együttműködését tolmácsol-
ta. Háláját fejezte ki a szovjet népnek mindazért a segítségért,
melyet a szovjetek a magyarországi munkások és asszisztensek Románia
népének nyújtottak, hogy az országot mielőbb újjáépíthessék.

Karolják fel a méhészkedést. Gyógy-
növénytermelés vidékeken ismertessük
meg a lakossággal a begyűjtendő gyó-
gy növényeket. Karolják fel a lakosság az
ipari növények termesztését, barátkoz-
zék meg az intenzívebb baromfi-
tenyésztéssel. Vegyünk példát a szé-
kelyföldi gazdáktól, ahol a házi-
állományt

olyan szépen fel-
nevelik azokat a szép házi szőiteket,
amelyeket az élelmes szőitec-
kellőnek eladásra. Városok pia-
cáin keressék, értékebb árak termé-
kek előállításával, termelésével ismer-
kedjék meg és barátkozzék a piacot ki-
használó

Az ilyen körülmények, pontes/gazda-
nak nem okoz gondot a család fenn-
tartása akkor sem, ha a földje 1-2
holdat ér el. Vannak gazdák, akik
földmunkát a helyi körtelekben
és egy hold területen gazdálkodva is
megtalálják a megélhetést.

DRÓ PÁL

POLITIKAI NAPILAP
Felmérés szerkesztő: KURKO GYÁRFÁS
Előfizetési díj egy hónapra 10.000 lej.
KÉZIRATOKAT NEM ORZUNK MEG

Levelezőink figyelmébe

Ezúton kérjük levelezőinket, hogy tudósításait, írásait, észrevételeiket és minden más, szerkesztőségünknek szánt írásait cenzúrált lapunk sepsiszentgyörgyi szerkesztőségére címére (Sf. Gheorghe, Szabadság-tér 10.) küldjék be.

— **A NÉPVÉDELMI KARACSONYA CSIKBAN.** A népvédelem csiki szervezete a karácsonyi ünnepek alkalmából az árva gyermekek részére 300 sz. retetecsonagot és sok kötött melegítőt osztott ki. Ezenkívül a kórházban, fogházban, valamint a csiksomlyói árvaházban is ajándékokat osztott szét.

— **KÉSŰL A SZOVJETEK PALOTÁJA.** Most készítették el a moszkvai Szovjetek Palotájának tervét. A palota a világ legmagasabb épülete, 416 méter magas lesz, míg a föld ma legmagasabb épülete a newyorki „Empire State building” csak 407 méter. A Szovjetek Palotájának a tetején Lenin szoborát magas szobrán helyezik el.

— **A SZÉKELY NÉPVÉDELMI MUNKÁJA.** A népvédelem székvárosi egészségügyi tagozata szép munkát folytat. Meglátogatja a járás községeit, ahol a kiütésszerűtlen elleni védekezéssel kapcsolatban tart felvilágosító előadásokat. Fertőtlenítő gépet szerzett és azzal tevékenyen működik közre a tifusz-elleni harcban. A karavánban különösen der. Horvát László és neje, Imre Lászlóné, Dehiczky Mihály, Ferencz József, Erdős Elek, Ladó József és mások működnek közre.

— **ELŐADÓ EST SEPSISZENTGYÖRGYON.** Az Unitárius Egyház közönség, folyó hó 5-én, vasárnap délután 5 órakor az unitárius templomban valóságos estélyt tart a következő műsorral: 1. Imát és b-klamagvarozatot tart Dankó Béla árkosi lelkész. 2. „Ami a mulandó világban maradó” címen előadást tart dr. Kovács Lajos teológiai dékán. 3. Verselő, felovalas Szabédi László úr. 4. Hegedűn játszik Pusztai Sándor, harmóniumon kísér. Ince Tusi. A valóságos estélyre az egyházközösség hívott és barátait szeretettel meghívjuk.

— **NŐI BÍRÓ TEMESVÁRON.** Az igazságügyminisztérium Butnaru Anna asszonyt a temesvári törvényszékhez bírói minőségben nevezte ki. Butnaru Anna Temesvár első női bíróját.

— **KÖSZÖNETNYILVANTAS.** Mint ismeretes, a székvárosi helyi román katolikus ifjúsági egyesület épületében tűz keletkezett, melyet azonban sikeresen elfojtottak. Az üzemeltetői önzetlenség és baráti körben mozgalom indult a megrongált épületek helyreállítására. Többen máris nagyobb pénzösszeget adományoztak, keresetek fel az intézet vezetését. Ezeknek valamint a helyi tűzoltóságnak, államrendőrségnek és mindazoknak, akik a december 23-i tűzeset alkalmával nagy munkát fejtettek ki, hogy az intézet épülete megmenekült a teljes pusztulástól, Székely Antal intézeti igazgató ezúton mond köszönetet.

— **800.000 HITLERIANUS KAPOTT KEGYELMET.** A szövetséges a legnagyobb felhalmozással tárgyalja az amerikai megszállás alatt lévő német területiek katonai parancsnokainak azt az intézkedését, amelyel a potsdami egyezménynek ellenében 800.000 hitlerianus közkegyelmet adott. A moszkvai rádió nemzetiségű angol és amerikai megszállás alatt lévő részeit náci-parancsnoknak nevezi.

— **AZ ÉLESZTO ÚJ ÁRA.** Mint Budapestből jelentik, az élesztő nagybani árát 7880, míg a kiskereskedelmi árát 9720 lejben állapították meg kilónként. Ebben az árban a törvényes illetékek és csomagolás is benne van.

— **ÉLETFÖGYTIGLANNA ÍTÉLEK POPESCU STELIAN MENYÉT.** A genfi esküdtörborság kétszeres gyilkosság és egyszerű gyilkosság kísérlet miatt életfogytiglani fegyházra ítélte Popescu Mariát, Popescu Stelian menyét, Popescu Maria megmérgezte az anyját és a csecéjét és megkísérelte az apját eltenni láb alól.

2. NÉPI EGYSÉG Jan. 5

Valóra válik Alcsik leghőbb óhaja: megnyílik a csikszentmártoni népi közkórház

(Csikszentmárton) — Hajdú Menyhért csikszentmártoni lakosnak, a Magyar Népi Szövetség százszázintézettségű tagjának levelét olvassuk. A beszámoló a szerkesztőségnek szól ugyan, mégis úgy gondoljuk, hogy a benne foglalt esemény közérdekű és olyan nagyjelentőségű, hogy feltétlenül a nyilvánosságra tartozik és Erdélyszerte érdemes tudomást szerezni róla.

— Közeledek az idő — írja Hajdú Menyhért —, amikor valóra válik az alcsiki falvak leghőbb óhajta és Csikszentmártonban népi közkórház nyílik meg. A kórházalapítás gondolata régi, mint maga az ok is, amely szükségessé tette.

Ki ne tudna az alcsiki székvárosi egészségügyi téren való teljes elhagyatottságról? Ki ne hallotta volna már a panaszt és vádat, hogy Csikban két-három községnek van csak egy orvosa és egy gyógyszerár? A székvárosi erdőmunkások, földmunkások, ha nehéz munkájukban baleset érte őket, orvosi segítség nélkül vérezték el, mert mire nehéz szállítási viszonyok között több kilométer távolságról sikerült orvost hozni, vagy a beteg Csikszentmártonba szállítani, már késő volt. Az alcsiki népnek néma megadással tehetetlenül kellett végignéznie, hogy pusztul el orvosi segítség hiányában legkedvesebb hozzátartozója. Szülőanyák százai haltak meg, mert nehéz szü-

lés esetén nem sikerült időben orvosi segítséget kapni.

A gondolat, hogy Csikszentmártonban kórházat kellene felállítani, már régen él, valószínű, hogy a nép türelmetlen óhaja szülte meg. Érett és megvalósítható tervvé azonban csak a demokrácia új, építőkorszakában válhatott, amikor igazságos, népükért dolgozni akaró emberek cselekedetté alakították a végül áldozatkész adakozók megteremtették a kórház felállításának legfőbb feltételét, a szükséges anyagi alapot.

A kórház-alapító tervet a Magyar Népi Szövetség, a székvárosi anyaszervezete tette magáévá és hónapok óta lankadatlan buzgalommal küzd megvalósításáért. Első lépés a népi kórház megvalósítása érdekében a demokratikus Groza-kormányhoz vezetett. Tízmillió lej, a kormány adománya nyitotta meg az alapot, amit csakhamar megkettőzött Kurko Gyárfásnak, a Magyar Népi Szövetség országos elnökének személyes adománya, aki Csikmegye szülőtte lévén, legjobban ismerte népének mostoha helyzetét és szívén viselte a kórház-alapítás gondját.

Ezután egyre több adomány érkezett. Akadtak jobb módú emberek, kik nem a szórakozóhelyek játékasztalain dobálták el pénzüket, hanem a nép érdekeit szolgáló intézmény javára bocsátották. De adtak a szegények is. Olyanok, kiknek leg-

kedvesebbük veszett el orvosi segítség nélkül. Végül a Magyar Népi Szövetség csikmegyei szervezeteinek sikerült kiharcolnia, hogy a Csiki Magánjavak 5 millió lejt bocsásson a kórház rendelkezésére.

Ily módon jutott a régen áhított kórház a megvalósulás szakaszába. Soha ilyen szükség, mint most, az aszályos esztendő telén, nem volt a kórházra. A hiányos táplálkozás nyomán fellépő betegségek gyógyítása és továbbterjedésének megakadályozása, mindez a népi kórház feladata lenne.

— Bizunk abban — fejezi be levelét Hajdú Menyhért —, hogy a Magyar Népi Szövetség országos központjának sikerül a kórház vezetésére megfelelő orvost találnia és a kórház rövid időn belül megnyitja kapuit az alcsiki székváros számára.

Jakab János képviselő karácsonykor meglátogatta a brassói fellegvári katonai börtön magyar foglyait

(Brassó) — A karácsonyi ünnepek alkalmával Jakab János képviselő Fuhrmann János, a brassói MNSS jogtanácsosa kíséretében ellátogatott a brassói hadbörtös fellegvári fogházába, hogy ott felkeresse a magyar foglyokat és érdeklődjék helyzetük felől.

A magyar képviselő és a MNSS jogtanácsosa a fogházparancsnok kíséretében a hadbörtös egy kikapcsolt őrnagya fogadta. Jakab János képviselő sorra látogatta a nehéz börtönre ítélt foglyok zárkát és az elzárásra ítélt közös hálótermet. Az egyik teremben összegyűlt várolakozók a fellegvári börtön magyar foglyai.

Jakab János sorra kikérdezte őket. Megállapította, hogy az elterjedt híresztelésekkel szemben a magyar foglyok száma nem százakra menő, hanem harminnégy. Fuhrmann János jogtanácsossal együtt feljegyezték kérésüket, panaszukat, amelyek a vizsgálati foglyok részéről főként arra irányultak, hogy mielőbb tüsszék ki ügyüket a bírósághoz.

A látogatás során megállapították a magyar kiküldöttek, hogy a börtönben, amint ezt a foglyok jelenlétében a hadbörtös őrnagy is hangsúlyozta, tilos a verés és aki ez ellen vét, azt fegyelmi alá kell vonni. Járványos betegség a foglyok közt nem fordult elő. A gyermekedőket a börtön betegszobájába, a komolyabb betegségeket pedig a helyőrségi kórházba utalják. A foglyok naponta kihaflgatáson jelenhetnek meg a parancsnok előtt és előadhatják minden panaszukat, ügyüket név szerint kérvényeket írhatnak vagy írathatnak társaikkal, vagy a börtönparancsnok útján. Megállapították azt is, hogy személyes panaszuk a magyar foglyok nem is a katonai őrség, hanem az ügycassak foglaltatásuk közül van, att vannak főként azoknak a magyaroknak, akik Székelyföldről származnak és nem tudnak románul.

Jakab János képviselő a látogatás végén megköszönte a börtönhatóság előzőlegny fogadást és kérte a börtön parancsnokot, hogy orvosa a magyar foglyok személyes panaszait, a hadbörtös-őrnagyot pedig, hogy szoralmazza a vizsgálati foglyok tárgyalásának kitűzését, annyival is inkább, mivel a hadbörtös illetősége immár a polgári ügyekben megszűnt és ezzel együtt az addigi munkatorlás is a hadbörtösön. Ezután cigarettát osztott ki a foglyok közt és bucsúváltás közölt, hogy ha Brassóba vissza jön a parlament üléseiről ismét ellátogat a fellegvári börtönbe.

MOZGOK MŰSORA

BRASSÓ

Aró: Láz. — Astra: Vissza az élethez! (magyar). — Cantio: Lelki kintia. — Corso: Gyémántváltás. — Lumina: Lovagi szerelem. — Rednt: A mi városunk. — Scala: Stan, és Bran.

SEPSISZENTGYÖRÖV

Bűnös vagyok (magyar).

Rend, biztonság, fegyelem uralkodik a magyar fővárosban

A közelmúlt napokban egy ismerősünk érkezett vissza Budapestről. Természetesen érdeklődtünk: mi újság van a magyar fővárosban, azok után a felmérhetetlen rombolások, pusztítások után, amelyen átesett.

— Sainte csodálatos — mondja —, hogy az óriási veszteségeket szenvedett magyar főváros, a demokrácia keretében, hogyan igyekszik felépülni. A város külső képe is sokat változott az ostrom óta. A romokat elhárították, úgyhogy házomlásból adódó szennyezőlenség ma már csak igen csekély számban történik. Építkezésről — tekintve a csaknem halvtanszállásos veszteséget — egyelőre még nem igen lehet szó. Azonban ma az emberek, villamosok, gépkocsik, minden nehézség nélkül közlekednek.

Az élet megindult és lassankint csaknem békénvára emelkedett. Az üzletek tömve vannak áruval és a szigorú büntetések eredményeképpen, minden lehet hivatalos áron kapni.

Jegyre csak kenyéret és sót ad-

nak, cukor viszont annyi áll hivatalos áron a vevőkörösség rendelkezésére, amennyi éppen szükséges.

— Két dolog van — folytatja —, ami rendkívüli nehézséget okoz a magyar fővárosban. A fa és a lakáslánya. Az emberek bizony hideg szobákban dideregnek, szerencsére, hogy a tél Budapestben meglehetősen enyhe. A lakástűgy ugyancsak hatalmas nehézséget okoz, tekintve, hogy a lakásoknak alig negyven százaléka van lakható állapotban.

Az árakról érdeklődtünk:

— A forint megszálladt, úgyhogy igen jó vásárló értéke van. Egy jó ebédet két forintért lehet kapni. Textil- és cipőnemű elegendő áll rendelkezésre. Egy pár cipőt már 180—200 forintért lehet vásárolni. Egy kiló cukor 12 forint. Jó bort már 2—3 forintért lehet vásárolni.

Rend, biztonság, fegyelem mindenütt. A vonatok percnyi pontos-sággal közlekednek. Igaz, hogy az utazás meglehetősen drága, de a pontossága meglepő.

vét egyelőre a nyomozás érdekében nem közölték. Eros fedezet mellett szállították be a közönsérv ügyességre.

— **SZINHÁZ A BÖRTÖNBEN.** Karácsony másodnapján nyílt meg Nagyváradon az országban egyedülálló „börtönszínház” a város fogházában. A börtönszínház az épület emeleti hatalmas termében nyert elhelyezést. Pom-pis modern színpad, neoncsöves világítás és művészi díszletek fogadják a beépőt. Bevezetőképpen az ARLUS egyik szovjetfilmjét vetítették és utána következett a nagy „Sláger”. A fogház lakóiból alakult műkedvelő gárda mutatkozott be egy szellemes darabbal. A hősszerelmest egy rovatmultú betörő alakította nagy sikerrel, míg a többi kisebb szerepekben besurranó tolvajok, üzérk és más „becsületes” alakok szerepeltek.

— Széleslátás gyógyszerárak Brassóban. Január 5-én, vasárnap: Schneider, Kapu-utca 15/a és Kugler, Hosszú-utca 73. — Hétfőn, 6-án: Picu, Kolostor-utca 20. és Voith, Vasut-utca 53. — Kedden, 7-án: Vociu, Kapu-utca 6 és Lukacs, Vasut-utca 20.

MI A HELYZET FRANCIA INDOKINÁBAN?

A LONDONI rádió néhány napal az indokínai viszály kirobbanása előtt szűkszavú világpiaci helyzetjelentésében közölte, hogy mind a londoni, mind a newyorki piacon jelentősen emelkedtek a rizsárak. A délkelet-európai polgár, akinek a pusztító háború következtében vajmi ritkán, a legjobb esetben beiföldi termésű rizs kerül az asztalára — egykedvűen vette tudomásul a rizs hullámozó árfolyamát.

Nem érdekeltlen azonban bepillantást vetni a rizs áremelkedésének kulisszatitkaiba, mert már az első pillanathban kitűnt, hogy nem egyszerű tőzsdési manőverről, hanem a gyarmati sorban sínylő népek — ezúttal az indokínai sokat szenvedett és kismémmizett benszülött lakosság — bátor és önfeláldozó szabadságharcáról van szó.

Maradjunk egyelőre a rizs áremelkedésénél. Ismeretes, hogy a két legutóbbi esztendő rendkívül száraz időjárása nemcsak Európa egyes területeit sújtotta, hanem Indiában is a több mint másfél évtizede háborúdúlta Kínában is a távolkeleti rizstermelő szigeteken is katasztrofálisan gyenge volt a rizsföldek hozama. A kedvezőtlen időjárás egyedül Francia-Indokínát kímélte meg s a világpiacot irányító nemzetközi nagytőke az annami, kokinkinai, kambodzsai és tonkingi rizstermesre összpontosította minden kalkulációját. Köztudomású, hogy a gyarmati sorban sínylő országokban, vagy a különböző nagyhatalmak „védnöksége” alatt álló területeken a gyarmatosító politika mindig a nemzetközi nagytőke érdekei után igazodik s az alábbiakból világosan kitűnik, hogy a hónapok óta dúló indonéziai s a most kirobant indokínai viszályt is a nemzetközi fináncióke kezdeményezte embertelen elnyomó gyarmati politikájával.

VESSÜNK RÖVID pillantást Indokínára, régi nevén Viet-Námra. Természeti kincsekben gazdag és dúsan termő területe csaknem akkora, mint Románia, Magyarország, Jugoszlávia, Csehszlovákia és Bulgária együttvéve. Francia-Indokína a következő francia „védnökség” alatt álló területeket foglalja magába: Kokinkina, Tonking, Kambodzsá, Annam, Laos és a múlt évben függetlenségét kivívó Viet-Nam. A lakosság száma az 1931. évi népszámlálás adatai szerint 21,250.000 lélek. Ezenkívül mintegy 42 ezer fehér, nagyobbára európai gyarmatos és közigazgatási tisztviselő él ezen a területen. A lakosság túlnyomórésze anamita: 73,5 százalék, kambodzsai 12,5, míg a laotsei lakosság száma 11,5 százalékra tehető. A 87 megyére felosztott gyarmatszövetség termei, elsősorban a rizs, a kaucsuk, a tea, a különböző gyümölcsök és az északi s a középső hegységekben levő rendkívül gazdag kőszénbányák évtizedek óta biztosították Indokína világpiaci állását.

Földrajzi helyzete következtében a múlt század második felében a gyarmatosítási verseny idején került az érdeklődés homlokterébe. Anglia indiai uralmának a megerősítésével volt elfoglalva, amikor a nagyhatalmi álmokat szövő III. Napoleon császár — részben, hogy Anglia távolkeleti gyarmatosító politikáját egyen-súlyozza, részben pedig hadisíkkerekre áhítozva — elrendelte a jelenlegi Francia-Indokína területének az elfoglalását. A korszerűen felszerelt francia hadseregnek azonban csak hosszú, majdnem évtizedekig tartó kemény harcokban sikerült Kokinkinát, Annamát és a többi egykori szabad államot meghódítani. A hó-

dítókál szinte egyidőben jelentek meg Indokínában az angol, amerikai és holland gyarmatosok, akik hatalmas befektetéssel kezdtek meg gyarmatosító munkájukat. A benszülött uralkodó osztály s maguk a benszülött uralkodók, behódoltak a franciáknak s néhány évtized leforgása alatt a franciáknak sikerült nemcsak az uralkodó osztályokat, hanem egyes területeken az alacsonyabb osztályokat is, mind szellemben, mind lélekben teljesen átforgatni. Az uralkodó osztály már a századforduló idején csak francia nyelven társalgott, a Franciaországba kerülő anamita és kambodzsai ifjúságot a francia imperializmus hatalmas örszregű ösztöndíjjakkal támogatta s a kokinkinai „felsőtanács” számára mind a legutóbbi időig nyitva állott a párisi szalonok, a klubok és a vezérigazgatók ajtója. Az első világháborút követő időkben az indiai népek szabadságvágya egyre nagyobb rokonszenvre talált az indokínai ifjúság körében s a kormány nem egy ízben volt kénytelen a Franciaországban működő anamita diákszervezeteket feloszlatni és a diákokat honokát bezáratni. Hosszú időn keresztül a francia kormányok az anyasországban állomásozó anamita érdekeket használták fel a sztrájkok letörésére, a tüntetések megfékezésére, azonban az ezerkilencszázharmincas években a párisi tüntetések alkalmával a mindig „lojálisnak” ismert anamita katonák magatartásukkal szerteoszlatták a hozzájuk fűződő reményeket. A francia jobboldal igyekezett a Franciaországban tanuló kokinkinai ifjúságot a királypárti és a többi jobboldali szervezetbe bevonni, azonban a párisi anamita ifjúság inkább a „világ fővárosában” élő demokrata politikai menekültek felé vonzódott és így egyáltalán nem lehetett csodálkozni azon, amikor az anamita egyetemi ifjúság parázs tüntetést rendezett a Párisban tanuló annami király ellen. A francia jobboldali sajtó felismerte az anamita ifjúság „balraigazodását” s nemegyszer emelte fel tiltakozó szavát az anamiták további támogatása ellen. A túlfűtött nacionalista s a nagytőke szolgálatában álló sajtó követelte, hogy a francia kormány akadályozza meg az anamita ifjak Európába való önzölését és a titkos szervezetek feloszlását.

A második világháború eseményei azonban hosszú időre háttérbe szorították az indokínai kérdést, amely most egyszerre a világ érdeklődésének homlokterébe került.

AMIKOR A JAPAN IMPERIALIZMUS India kapuit kezdte döngtetni s a japán csapatok 1941 telén behatoltak Indokína északi részeibe, Pétain kormányzati rendszer Indokínát összes támaszpontjaival és közlekedési útjaival együtt a japán hódítók rendelkezésére bocsátotta. Az indokínai lakosság csak ekkor ébredt az Indokínában állomásozó francia csapatok gyengeségének a tudatára, amikor néhány ezer francia katona a dingdangi, a phobingiai és thanmoi utcázteteken kénytelen volt a számbelileg alacsonyabb létszámú japán hadsereg előtt letenni a fegyvert. A benszülött lakosság tudatában volt annak is, hogy helyzete a japán imperializmus előretörésével vajmi keveset fog javulni, ezért az indokínai hazafiak, élükön a gyarmati hatóságok által a föld alá kényszerített Indokínai Kommunista Párttal, kiáltvánnyal fordultak a benszülött lakossághoz és harcot hirdettek a japán fasizmus ellen. A kiáltvány leszögezte, hogy minden támogatást megad a degaulistáknak a japánok és németek elleni harcban, azonban elvárja, hogy a háború alatti szolgálatait a fasizmus megsemmisítése után biztosítsák az indokínai népek szabadságát. A kiáltvány nagy hatással volt a benszülött lakosságra s az indokínaiak nem egyszer bizonyították be hősiességüket a japánokkal való kemény harcokban. Mialatt azonban a benszülött lakosság a rendelkezésére álló eszközökkel harcolt a japánok ellen, a japánoknak behódoló francia hatóságok és a hadsereg mindenben kiszolgált a japán imperializmust. A háború folyamán a nyugati nagyhatalmak rádióállomásai nem egy ízben számoltak be az indokínai partizánok hősiességéről s nem egy ízben biztosították a külföldre menekülő francia politikusok az indokínaiakat „soha el nem múltó haláljukról”.

A TÁVOLKELETI háború első évében megalakult Viet-Mint (a Vietnámi Fasisztellenes Szerveze-

tek Szövetsége) s a japánok elleni állandó harc közepette kapcsolatokat tartott fent a Japán ellen harcoló nagyhatalmak vezérkaraival, támogatást azonban nem kapott tőlük. Magukra hagyva, a hódító japánoktól zsákmányolt fegyverekre utalva folytatták az időkiniak halált megvető harcukat és csak a fasizmus fegyveres leveretése után értek tudatára, hogy a nagytőke érdekeit képviselő nyugati nagyhatalmak, sőt maga Franciaország sem teljesíti a háború folyamán tett ígéreteit, sőt a déli tartományokban átpártolt japán erőket visszatartva megkezesnek a régi gyarmati sornál is súlyosabb és megalázóbb helyzetbe taszítják a benszülött lakosságot.

A japán fasizmus letörése után a Vietnámi harcosok által megszállva tartott területen kiáltották a szabad Viet-Nám államot. De Gaulle tábornok a múlt év tavaszán tett nyilatkozatában megismételte 1942-ben Londonban tett nyilatkozatát, amelyben elismerte a francia gyarmatszövetség keretében az indokínai teljes önkormányzatot, a nagytőke szolgálatában álló francia gyarmati politika azonban lépten-nyomon akadályokat gördít a központi tanácsban a Viet-Nám lakosságának számára nyújtott támogatás ellen. A többi gyarmattal a franciák nyomására elfogadta azt a javaslatot is, hogy a gyarmattal szövettség legfelsőbb vezetője a francia kormányzó, ugyanakkor a francia nyelvet nyilvántartották hivatalos nyelvvé.

A francia imperialista gyarmatpolitika igyekszik Viet-Námot teljesen elszigetelni. A vietnámi kormánytól minden támogatást megadást megvonták, a háborúdúlta ország újjáépítéséhez nem járulnak hozzá, bár a kormány több ízben hathatós segítséget kért. A vietnámiak megfeszített munkával igyekeznek országukat rendbehozni, a francia imperializmus azonban lépten-nyomon akadályokat gördít az ország gazdasági megerősödése elé.

A FRANCIAK NEM OKULTAK a közelmúlt eseményekből. Indokína ismét a Banque de l'Indochine, a Les Terres Rouges, a Michelin kaucsukgyár, a La Maison d'Exportation mammutvállalatok, Labarta, Grassier, Aimery nagytőkések kezébe kerül, míg Cam-Rach, Hon-Coi, Touranne haditengerészeti támaszpontokat francia, angol és amerikai csapatok szállták meg.

Az indokínai nép azonban nem hajlandó a régi gyarmatosítók uralma alatt tovább szenvedni. Indokína messze esik Franciaországtól s az imperialisták a francia belpolitikai válságot igyekeztek kihasználni, azonban a Francia Kommunista Párt képviselői a képviselőház legutóbbi gyarmatiügyi bizottsági ülésén tiltakozásukat fejezték ki a francia kormány indokínai politikáját illetően s tiltakozásul elhagyták az üléstermet. Azóta az események gyors ütemben pergetek s mint köztudomású, a vietnámi harcosok a franciák kihívására fegyverrel válaszoltak. A harc kimenetelét minden bizonnyal, előbb, vagy utóbb a vietnámiak, a gyarmati népek győzelmével fog végződni. S azok, akik a gyarmati háborúk kirobantásával egyes gyarmati cikkek — a jelen esetben az indokínai rizs elmaradása miatt áremelkedésre számítanak s a világ fogvasztóin akarják behozni a vietnámiak elleni hadjárat költségeit, súlyosan fognak csalódni, mert nem sokára eljön az idő, amikor az elnyomott gyarmati népek is belépnek a szabad népek sorába ...

SZASZ ISTVÁN

AMI A BESZÉDNÉL TÖBBET ÉR...

Szépszentgyörgyön tartózkodó munkatársunkat felkereste a felesége. Eppen jókor jött. Alkalma volt látni a Népuődelem gondozásában álló árkosi árvaház harmadik ártárságát. Es strva fakadt aától, amit látott.

— Est meg kell írnod — szölt a férjéhez — hátha megmozdul a tehetősebb társadalom.

Munkatársunk meg is írta a cikket szépen, szíveshözölőn, de — őszintén szólva — nem túlsok eredménnyel. A felesége ellenben visszatartozott Brassóba és munkához látott. Felkereste a könyvnyomda házfőnökét ismerőssel és elmondta neki, hogy mit látott. Az asszonyok színpontok egy kicsit, háldálkodtak ma-nyukban, hogy az 8 gyermekek hál' istennek nem jutottak ilyen sorra, de — Isten őrizze — a jövőbe még sem lehet látni, azzal keresgélnek kezdtek a régi gyermekhalmik között és adtak. Tíz arva így adott össze rövid idő alatt 6 babát. 10. madárgacsát is szoptak. 2 pár harisnyát (hátrahagyott gyermeknek egyetlen pár harisnyája sem volt addig!) 2 pár háncsot, hat téli mellényt, 4 iskolai füzetet, 15 uőpoharat és

csészt (64 gyermek egyetlen csészeből ivott addig!), 14 villát, 15 kanalat, 7 pár kesztyűt és 15 ezer lejt. Az egészt összecsomagolta és a férje nyakába varrta azzal az utasítással, hogy „Még ma add át, látam, hogy vannak szegénykék, minden perc késés vétek lenne.”

Egészen jelentéktelen kis eset, szinte kár is a nyomdafestéktől, de meg kellett írni. Hátha akad még egy asszony, aki utancsinálja. S akkor még újabb nyolc didergő apró lábaszkára kerül egy-egy pár ültő-kapott ócska harisnya, egy-két didergő vézna gyermek hátára egy meleg téli rongy.

Talán éppen Őn lesz az, asszonyom, aki e sorokat most olvassa.

A Népuődelem iródját tudja hol van. Akármikor hálásan veszenek át minden kis apróságot és el is juttatják a rendeltetési helyre. Ha tudna, hogy egyetlen értéktelennek hitt ronggyal mennyi tengerenyi szenvedést enyhíthetne, bizonyára adna Őn is.

A sok bosszú mellett egy kevés tette is. Csak egészen keveset, de mégis valamit. Mert ez minden becsületnél többet ér!

Szellemi életünk kérdései a karácsonyi könyvpiac tükrében

Kiürültek a brassói könyvkereskedések — Könyvet vásárolnak a munkások — Miért nincs ifjúsági irodalmunk?

(Brassó) — Ha a könyvpiac élénk szeptét a szellemi élet fokmérőjének lehet tekinteni, akkor most a karácsonyi könyvpiac eredményeinek ismeretében bízvást mondhatjuk, hogy szellemi életünk ugrásszerű emelkedést mutat a tavalyihoz képest.

A tavalyi karácsonyi könyvpiac még lanyha volt. Az elnyomatás és fasiszta háború szörnyű nyomása alól felszabadult tömegek szinte csak félve izelgették a felszabadult szellem termékeit. A felzaklatott idegek csak lassan jutottak olyan állapotba, hogy az olvasás nyugalmát és elmélyedést kívánó perccet áhítozzák. Legtöbben azzal magyarázták a könyvpiac kis forgalmát, hogy a könyv drága és az olvasótömegek — kiknek nagy gondot okoz már a nélkülözhetetlen életségügyi cikkek beszerzése is, nem fordíthatnak aránylag nagy összegeket könyvvásárlás céljaira.

A KÖNYVFORGALOM TIZSZERES LEHETNE!
E feltevés nem állotta meg a helyét, amit misem bizonyít jobban, minthogy most egy aszállyujtottá nehéző év telén a könyvesboltok valódsággal megürösedtek, sőt a karácsonyi könyvforgalom még tizszerezére emelkedhetett volna, ha elég válasszék áll a vásárlók rendelkezésére.
Egy kőrséta a brassói magyar könyvkereskedőknél megmutatja, hogy milyen volt a karácsonyi könyvpiac, kik vásároltak könyveket és milyen könyvek fogytak a legjobban.

Az első könyvkereskedés, ahová belépünk, éppen zsúfolva van vökökkel. Nem mindegyik vásároló könyvet, de sokan állnak a magas könyvvállványok előtt és a könyvek sorát kutatják. A könyvkereskedő elmondja, hogy a karácsonyi vásár várokozásón felül sikerült. A rakcióron álló és újonnan rendelt könyv kevésnek bizonyult. A Magyarországról érkező könyveket szinte még ki sem csomagolhatták, s már is elkeltek valamennyi.

— Magyar írók művei voltak? — Sajnos nem. Fordítások. Magyar íróitól — különösen pedig az új szellemű íróktól Magyarországról — mondhatni — egyetlen könyvet sem kaptunk. Illyés Gyula új munkáját: „Hunok Párisban”, legalább tíz ember kereste. Mindenki olyan könyveket szeretne, amelyek már a demokrácia jegyében születtek, hiszen az embernek ősi vágya, hogy megismerje az új helyzetet és az új helyzetben az örök emberit.

SOKAN KERESTÉK AZ ERDÉLYI IRODALMAT
— Keresték-e az erdélyi irodalom termékeit? — tesszük fel az újabb kérdést.

— Nagyon sokan, de csak kevés volt rákárón. A Józsa Béla Athenaeum ugyanis csak a Cartea Rusa könyvkiadóvállalaton keresztül terjeszti kiadványait s így a többi könyvkereskedő nehezen jutnak hozzá. Az erdélyi írók könyveinek vásárlói mind megjegyezték, hogy a könyveket inkább kötve szeretnék, mint fűzve, nemcsak mert így ajánlódnak megfelelőbb, hanem mert időállóbb is.

Egy másik könyvkereskedő sajnálkozva mondja, hogy karácsonyra szinte semmi könyve nem volt. A magyarországi könyveket terjesztő könyvkiadó az utolsó napokban jelentette be, hogy nem tud eleget tenni a rendelkezésnek. Az erdélyi könyvek terén ugyanaz a helyzet. A Józsa Béla Athenaeummal nincs kapcsolatunk. A Móricz Zsigmond Közlégium kiadványai utolsó darabig elfogytak. Hasonlóképpen a marosvásárhelyi Bolvai kiadványok is.
Mégint egy más könyvkereskedésben — arra a kérdésre, hogy milyen

könyveket kerestek legjobban — azt a választ kapjuk, hogy a haladó szellemű irodalom termékeit.

KIK A VÁSÁRLÓK?
A Kommunista Párt kiadványai mind elfogytak, *Lemin és Satilin esszéit* ismerni akarják. Téved, aki azt hiszi, hogy csak a munkások vették. Legtöbb könyvvásárló munkás már birtokában van ezeknek a könyveknek, irodalmi művekét vesz, amikről már hallott, de eddig nem olvasta. *A vásárló közönség 40 százaléka munkásember volt. Falusi könyvvásárló már ritkábban akad.*

Nagy hiány volt az ifjúsági irodalom terén. *Nincs mesekönyv és nincs ifjúsági regény.* Hányan keresték Benedek Eleknek, Erdélyi nagy mesélőjének műveit, Andersen meséit és a székeley mesevilág gyöngyét. Sajnos, üres kézzel távoztak.

— Ha nálunk is úgy szeretnék a gyermekeket, mint a Szovjetszövetségben — mondotta az egyik mesekönyvet kereső szülő —, akkor nem fordulna elő, hogy karácsonykor, a gyermekek ünnepe ne lehessen mesekönyvet kapni. Új szellemben írt mesékről és ifjúsági irodalomról ne is beszéljünk, mert ilyen alig akad. De ez már nem a könyvkereskedőkre, hanem az írókra tartozik.
S. B.

Felavatták a közösségi munkával felépült uzoni közművelődési házat

(Uzon) — Uzon régi idők óta közművelődési és gazdasági központja Alsó-Háromszék keleti részének. Méltó is volt mindig erre az irányító szerepre. Elsőnek emeltek itt a múlt század közepe táján olyan községházat, amely a maga nemében parjárt ritkított. A községháza épületében kapott helyet a közművelődési ház is. Pár év óta azonban a meghiúsuló nyozódot lakosság felét sem volt képes magába fogadni a nagyterem. Eppen ezért a község népe a nagyteremnek hatalmas közművelődési házra való átalakítását határozta el. A munkát egy évvel ezelőtt kezdték meg. A demokratikus pártok és a Magyar Népi Szövetség egymással versengve ajánlották fel segítségüket. A község népe elhatározta, hogy közösségi munkával fogja felépíteni az új közművelődési házat.

Egy évig tartott a hatalmas munka. Ez alatt az egy év alatt bebizonyosodott, hogy a közös akarat legyőzi a nehézségeket, gáncoskodásokat. Az iparosok, földművesek tehetségükhöz mérten felsorakoztak a munkára s adományaikkal, kalákában végzett ingyenes munkájukkal tettő alá hozták Uzon új, hatalmas méretű közművelődési házat.

Az új közművelődési házat karácsony másodnapján avatták fel. Az ünnepségen megjelentek Nagy Viktor megyefőnök, dr. Gyárfás Albert megyefőnökhelyettes, Lajcsák Gyula a Kommunista Párt megyei titkára, Vargha Gábor rendőrkapitány s a háromszéki politikai élet több más kimagasló személyisége. A református dalkör megnyitó énekszámai

Hol a hiba?

Válasz Szakáts Sándor baróti előfizetőnk levelére

(Brassó) — A napokban kedves levelet kézbesített a posta. Mindjárt el is áruljuk, hogy a levélíró Szakáts Sándor baróti földművelő olvasónk. Levele szíves fogadtatásra talált, mert szerető figyelemzetésével, baráti bírálatával messze kiválik a naponta érkező levelek tömegéből. Lapunk megindulása óta mindig ilyen leveleket kértünk és vártunk olvasóinktól s ha most ezzel külön és hosszasan foglalkozunk, ezt abban a reményben tesszük, hogy mások is kedvet kapnak a szerkesztőséggel való közvetlen érintkezés felvételére.

Szakáts Sándor elsősorban is a postai kézbesítésre panaszkodik s minthogy ez a panasz közérdekű, — a lényegtelen részek kihagyásával — szöszterint adjuk vissza:

„Tisztelettel értesítem, hogy előfizetője lettem becses lapjuknak. Október 26-án érkezett az első lappellány s októberben kaptam még öt darabot. Ezután hosszú sünet következett, míglen november 26-tól ismét kezdett járni. Eppen a mai nap, december 3-án jött egyszerre vagy öt újság. Nem értem, mi az oka ennek? Itt a postán azt mondták, hogy rendszeren kézbesítenek, de ha nem jön, ök sem tehetnek róla. Kérem szíveskedjék utánanezni, hogy hol a hiba?...”

Hát ennek csakugyan utána kell nézni, mert a székeleyföldi viszonylat-

ban sok panasz hangzik el a postai kézbesítésről s nagy a gyanunk, hogy a szervezés egy kissé szorosabbra fogásával a postavezérgazgatóság sok javulást érhetne el.

NEMCSAK KENYÉRREL ÉL AZ EMBER...

„Aszállyujtotta vidéken élünk — folytatja levelét Szakáts Sándor — sokba kerül az a kicsi szellemi táplálék, amikor még a mindennapi élethez szükséges. Mégis kitartottam lapjuk mellett, mert azt vallom, hogy nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden ígérel is. Földművelő létemre élvezettel szeretek olvasgatni minden sajtóterméket, amiből az igazság és a tudomány árad minden-hova.”

„Sajnos, a mostani sajtóban sok mindent hiányolunk, amit óhajtunk és elvárunk s ami szellemi igényeinket kielégítené. Milyennek is kellene lennie egy korszerű demokráta lapnak? A napi vezércikk mellett rendszeres híryanag a világ minden részéből, színes és színvonalas beszámoló minden tárgykörből, oktató és ismeretterjesztő cikkek a világ minden államáról, rendszeres napi rádióműsor és megemlékezés a nap nevezetes egyéniségéről.”

Megszívlelendő munkatervet tár elénk Szakáts János és mi legfeljebb a rendelkezésünkre álló hely korlátozott voltával védekezhetünk. Kevés a papír, alig tudjuk beszorítani a napi anyagot, hogy is jutna hely hát cikkek számára is! És még mennyivel kevesebb jut az irodalomnak, amit pedig levélíróink különösképpen követel.

ELLANYHULT AZ IRODALMI LAZ

„S végül, hogy el ne feledjem, ami nekem legfontosabb — hangzik tovább a levél — az irodalom és a költészet ját mezeje, ahol bőven lehet a kalászt gyűjteni az arra érdemeseeknek. Nem tudom, mi gátolja az újságot, de nagyon ellanyhult az eleinte úgy fellobbant irodalmi láz. Nemcsak a mai íróktól nem közel semmit (mert talán nem írniak), hanem még a letűnt korok szellemi munkáit is csak ritkán szolálatja meg. Sokat hullunk Patófi mellett Adyról, József Attuláról, Gécikről, de frászüveket nem ismerjük. Pedig a vasárnap számból legalább a celerésznek irodalmi mellékletnek kellene lennie. Az olvasó szereti a haladást, ha mindig többit és szebbet olvashat az újságban.”

„Solhasem az a drága, aminek sok az ára, hanem aminek kevés a társulája! Én sohasem drágáltam, amit olvasni szerettem, mert a benne rejlő tudás és szórakozás bőven kárpótol az anyagi kiadástól...”

A levél még kitér aztán egy-két személyes természetű dologra, de a fő hangsúly mégis a már említett kérdéseken marad.

A közölt megjegyzéseket nem is bírálatnak vesszük, hanem az olvasó javaslatának, amivel hozzá akar járulni lapunk színvonalának emeléséhez. Ebben mindnyájunk akaratával és szándékával is találkozik.

Csak hálások lehetünk olvasóinknak, ha óhajait és kívánságait minél gyakrabban hozzák tudomásunkra. A lap csak így őrizi meg szoros kapcsolatát olvasóinak széles tömegével s így tudja meg, hogy mit kívánnak s mire van szükségük.

Szakáts Jánosnak külön megköszönjük, hogy levelével — remélhetőleg — hosszú sorát indította meg olvasóink újabb hozzájárulásainak.

Capitol MOZGÓ Brassó

PREMIER

Bemutatja ma a szezon legújabb magyar filmjét

LELKI KLINIKA

Főszerepben:

JÁVOR PÁL, TURAI IDA és SOMLAI ARTHUR-al.

Előfizető-gyűjtőket

keresünk vidékre

magas jutalékkal

Részletes ajánlatokat a Népi Egység brassói kiadóhivatalába kerünk.

A költészetnek az a demokrácia, mint a tudónak a levegő

— mondja Tompa László, az élő erdélyi irodalom egyik legkimagaslóbb egyénisége

(Szekelyudvarhely, A. N. E. tudósítói). — Híde, csontigató szél sújt a székely anyaváros utcáin, amikor elindulunk Tompa László lakása felé, hogy pár percet töltsünk a ma élő erdélyi kultúra legkimagaslóbb egyéniségénél, beszéljünk az irodalomról, költészetéről, mindenről. Átlázva érkezünk az Arpad-utcai lakására. Régi jó ismerősök vagyunk. Tompa László a megszokott kedves mosolyával fogad. A kellemes meleg szobában helyet foglalva, megkezdjük az ostromot.

— Sejttem már, hogy miről lesz szó — mondja mosolyogva a „Lőrincz” költője — de nem hiszem, hogy sikerülni fog.

Mi azonban már látjuk Tompa László arcán, hogy csak ugratásból mondja, amit mondott. Hiszen olyan szépen kérjük, hogy az élő költő nem lehet. Nem töltsük sokat feleslegesen az időt, fel is tesszük az első kérdést.

A MŰVESZ IMMAR NEM HALLGAT

— Mi az oka annak, hogy a hosszas hallgatás után, újra és gyakran szerepel nyilvánosan?

— Mostanában gyakrabban kapok megtisztelő felszólításokat szereplésre, mint a közelmúltban, amikor „hallgatásom” szintén nem volt olyan teljes hallgatás. Különben ma, azt hiszem, még inkább szükséges vállalkoznunk az ilyen és nekünk való feladatokra, mint előbb akármikor.

Egy kicsit hallgatunk, szinte lámpalámpa van.

— „Milyen tervei vannak?” — mondja komolyan, majd mosolyogva hozzátesszi:

— Vagy nem ezt akartad kérdezni?

— De igen! — hagyjuk gyorsan helybe.

— Tervem az, hogy még sok, a multban belém rekedt verseimet megírom s még több újonnan keletkezőt. Megírjak néhány szimpadi művet és nagy regényt. Attól tartok azonban, hogy az egészből csak néhány vers fog megszületni, — mondja újra mosolyogva.

— Mikor számíthat az olvasókörzés legújabb verseskötetére?

— Még nem tudom mikor lesz kiadható új verseim anyja, amennyiből egy kötetnyi kitelnek.

Az erdélyi irodalomra, helyesebben az erdélyi költészetre tereljük a szót.

— Mint a legidősebb és a legtapasztaltabb erdélyi költő, mi a véleménye a mostani erdélyi költészetről?

— Mindinkább megtáldlja az igazi hangját, mindinkább tisztul, színesedik, erősödik. Már eddig is sok szépséget találtam benne.

— Hogyan hat a demokratikus szellem a költészetre? — kérdezzük.

— Mint a levegő a tudóré. Gondoljunk csak Pótfőre — magyarórára. — Elképzelhető-e kora demokratikus megújuló szelleme, a szabadság, egyenlőség eszméinek életre lépése nélkül? A Nyugat kiváltságai: Adyék kibontakozásában is sokat köszönhetünk a kor haladó szellemi mozgólódásainak. Természetes, hogy viszont az ilyen szellemek maguk is sokat lendítik előre korunk haladó törekvéseit.

KI A LEGTEHETSÉGESEBB KÖLTŐ?

— Kit tart a ma élő költők közül a legtehetségesebbnek?

— Gondolom, ez a kérdés főképpen a magyar költőre vonatkozik. Különben ma, tárgyi, forgalmi akadályok miatt, nemcsak az idegen nyelvű, hanem még a magyarorszá-

gi magyar irodalom fölött sem lehet meg az az áttekintésünk, hogy valakiról, mint a legtehetségesebb élő költőről nyilatkozhassunk. Akiket ismerhetek, azok közül többit is nagyrabecsülök. Kizárólagosan, mint a legtehetségesebbet, azt hiszem, Erdélyben élő költőt nincs jogom megnevezni, akármennyire közel állnak is többen szívemhez.

— Mint bíráló, hogyan vélekedik az erdélyi irodalomról?

— Egyelőre szigorúbb bírálat nélkül ügyelem, kevesem benne az értéket. Itt találok, pedig nem egyszer találok, örvendezem. Több eredeti hangú, új tehetség is jelent-

Mire van szükség?

— Én nem helyeslem, s valószínű maguk a lapok sem mind helyeslik. Ez, azt hiszem, többször csak papírhány miatt való kenyerszerűség.

— Nincs újságai folyóirat, szükséges volna-e?

— Szükséges, feltétlenül! Kint lassan leereszkedik az este, vékony sötétség-fátyol simul a házak tetejére.

Búcsúzunk Tompa Lászlótól. Nem is tudjuk hogyan köszönjük

kezik, a régebbiekből többen a hangja érceseit, a nyilatokban gazdagodott. A kiválasztásnak fokozatosan később kell elvégeznie. Így volt ez az előbbi világháború után nekilendült erdélyi irodalomban is.

Ha a napilapok, vagy hetilapok szerkesztői üzenetét olvasgatjuk, sokszor és legtöbbször az üzenetek mind költségeknek, versírágoknak szólnak. Ha a lapok hasábjait figyeljük, a verseket mindig hiányoljuk. Kevés, nagyon kevés a vers a lapokban. Megkérdezzük Tompa Lászlót, helyesnek tartja-e, hogy a napilapok és hetilapok nem közölnek költeményeket?

meg ezt a sok értékes feleletet, melyeket kérdéseinkre kaptunk.

Az ajtók között még eszünkbe jut egy kérdés.

— Mondjon valamit az életéről.

Tompa László minden gondolkodás nélkül válaszol.

— Sokat szerettem volna, de keveset tudtam élvezni életemben — mondja kissé bánatos mosollyal.

Csiky József

Késhegyre menő küzdelem az éhség ellen az aszály sújtotta háromszéken

Dolj magye is segíti a székelységet

Sepsiszentgyörgy) — A háromszéki megyei aszálybizottság a Népvédelem, de különösen a Magyar Népi Szövetség szociális bizottsága segítségével figyelemreméltó segélymozgalmat bonyolít le az ide, csepis miatt segélyre szorultak érdekében.

Az aszálybizottság elsősorban az elkesztő téli nyomor e néző családok gyermekeit igyekezett megmenteni. A gazdagabb megyék lakossága egymás után ajánlotta fel vendégszeretetét az

éhező gyermekek számára. Az aszálybizottságra hárult a gyermekek elszállításának — a mai közéleti viszonyok között nem könnyű — feladata, amelyet a MNSZ és a Népvédelem lelkes önkéntes tagjai segítségével elvégezni meg is oldott.

Egyik régebbi számunkban megírtuk, hogy elsőnek a felsőháromszéki Belsővárosi szállították 31 gyermeket Marosvásárhelyre. Azóta rendszeresen folyik a gyermekek elszállítása.

Úrkelesek az éhez 3 gyermekek

Bélafele után Szentiványbófalváról 11, Nagyborosnyóról 20 és Barabórról 20 gyermeket szállítottak Marosvásárhelyre. A felvett MNSZ 47 gyermeket vállalt felteleítésre. December 11-én indult el ide Kézdmás 47 éhező gyermeke. A székelyhárszék 22 futásfalvi, a nagyváradiak 90 albócsernától gyermeket látnak már vendügni.

Az anyák beszélnek

Az útnak indított gyermekekre a szülői kálvária ugyancsak terjed, minden tíz gyermekre, egy anya uazk. De adjuk át a szót egyik anyának.

— Soha le nem róható hálával kell megemlékeznünk arról a meleg szeretetről, amellyel gyermekeinket fogadták a messze idegenben — mondotta

egy Váradról most hazatért anyja. Személyesen győződött meg arról, hogy gyermekeknek szerető szívű családokhoz kerültek, akiknek első gondja volt az apróságokat felöltöztetni és minden szükségességgel ellátni. Az aszálybizot ságtól pénzt kaptunk az oda- és visszautazásra, sőt még az ételmezésünkről is gondoskodtak.

És akik itthon maradtak

Nem mulik el nap — mondják az aszálybizottságnál — hogy ne érkezzen be újabb ajánlat. Legutóbb Temesvárról kérték gyermekeiket felteleítésre. Szinte naponta indúlnak újabb és újabb szálmányok, de mindez csak egy csepp a tengerben. Rendszeresen maradtak még itthon, akikről gondoskodni kell. Eddig már 32 inségkórházba állítottunk fel Háromszék megye aszály sújtotta községeiben. Itt élnek a gyermekek, aggok, roszkatnak és a szegény özvegyek.

Kérdésünkre, hogy miből tartják fenn ezeket az inségkórházakat, az

aszályozó anyák titkára, Sipos dr. elmondta, hogy a kormány eddig 100 millió lej készpénzt utalt ki erre a célra, azonban a demokratikus szervezek a munkásságáért szíve erejét megháldó munkájukért járult hozzá a nyomorúság enyhítéséhez.

A Doj megyei Haladó Ifjak egy vasuti kocsi kórházát küldték az aszály sújtotta háromszékieknek a helyi Haladó Ifjúság útján. A brásói aszálybizottság eddig 7000 kilo árpával és 2000 kilo burgonyával járult hozzá a kórházak működtetéséhez.

GOETHE

és kora

Lukács György könyve

Lukács György, az irodalomtudós, a magyar nyelvrajzoló, és ma egyik legkiválóbb európai művelője, legújabb könyvében az 1830-as években megjelen, Goethe és kora korának irodalmi műveit bocsátja a magyar közönség elé. A kiváló irodalomtudós minden új műve világos, világos, világos tudomány: életünk számára mert Lukács György negyedszázados számúze. Késő a tényleg munda a reakcióhoz. Ura ma miatt nem juthatnak el sem tudósaink sem haladó értelmiségiek a borához. Most egymárra emlegetend műve, későn bár, de nem ekkor bizonyára nagy hatással segítik elő szel, emi életünk és esősortan irodalom történetírásunk megújulását, korszerűsítését.

Lukács György helyesen veti fel könyve előszavában, hogy ma a német kultúra „ridék elutasítása” mögött nem mindig komoly és haladó szándék rejlik. Mert bizottságok a német lenesség a fasszálensségek sőt még a reakciólenességek is? Nem találnak-e a német lenesség poltikusait, írók stb. sorában kifejezett reakció sokat sőt farzslakat? Ha elvetjük Nietzsche, Spengler, mint az újabb német embertelenség gondolati megfogalmazóit és ugyanakkor Ortegay Gasset, értelmeseink — mit érünk el? Ezután Lukács György rövidesen emez a magyar-német fejlődés érvényes megdöbentő párhuzamosságát. „Mind két országban állapítja meg Lukács a peraszulázadás leverése” az egész nemzet reakciói fejlődési irányának győzelmet jelenti: nemzeti keletztróft. Még pedig századokra kiható nemzeti keletztróft.

Ezután Lukács nagyserű és új képet rajzol a német felvilágosodás társadal, mi háttérrel. A német szellemi életnek azt a korszakát állítja olvasói elé, amely rendkívül közel áll a mi felvilágosodási mozgalmunkhoz kapcsolatai és hatása révén.

De mert mind a németlenél mind nálunk ez a korszak nemcsak nagy vonalában, hanem kis részleteiben is — mint, igazi lépe, társadalom történeti szerepe elhalványult a XIX-ik és XX-ik század előfordító eseményítő emléteinek hatására. Egyedül Mehning ismerte fel helyesen a Lessing-Goethe-i kor igazi lényegét, a német polgári demokratikus forradalom eszméi előkészítését. Lukács György szerint a „reakció irodalom-történet” egyrészt a német fejlődést állította szembe a franciával, másrészt a német felvilágosodási társadalom fejlődési történetét értelmét szikkasztotta el.

Különösen káros volt Goethe igazi arcanát meghamisítása. Ezzel a megnevezéssel is urakodó felfogással szemben, Lukács György ragyogó dila, leltikával mutatja ki, hogy a felfog Goethe részese az általaános felvilágosodás és benne a német felvilágosodás fejlődésének, mely a maga részéről kiérő jelensége és résztvevője ama nagy folyamatra, mely a francia forradalmat ideológiai vonalon előkészíti. Goethe és Schiller fiatal kora tehát egy világárméteken progresszív mozgáson szerves és fontos része.

Lukács György művében „Az ifjú Werther szenvedésén”, „Meister Vilmos tanúlevegén”, majd Schiller és Goethe levelezésén keresztül és végül a Faust részletei elemzésén át Goethnek és korának igazi jelentőségét tár. sadalomtörténeti szerepét tárja elénk. Műve nemcsak magyar, de világviszonylatban is jelentős alkotás, mert a világ irodalom egyik legismertebb korát és kultúráját helyezi új megvilágításba, dolgozza fel az irodalomtudomány módszerével. Az esztétikai szempontból számtalan forrás agymagyarázót nagy mértékű és kora Lukács társadalom- és művészetelméleti, ma látásmódunk levetélményeknek mészéle, az egykori valóságot híven tükröző beállítás. De a Goethe-i kor helyes megvilágításán túl még nagyobb jelentőségű Lukács könyvének az, hogy irodalomtörténeti számára eddig nem ismert új mértékű ad és ezre dörög módon hozzájárult műt szemléletünk korszerűsítéséhez.

Jancsó Elemér

● Sepsiszentgyörgy hírdetését továbbra is felvesz Zeké László megbízottunk (Piaftr 10 szám.)

● Háromszéki megyei testületünk figyelmébe! Lapunkkal kapcsolatos elszámolást továbbra is Zeké László sepsiszentgyörgyi megbízottunk végzi.

WEISZFEILER TESTVEREK
Pia a Libertății No. 27. — Telefon 11-71.

Engros- és detailüzlet
mindennemű rövid-, kötöttárú, galanteri és illatárú
nagy választékban.

Kérjük kirakati

AMERIKÁBAN

Irta: EHRENBURG ILJA

Az átlag amerikai mindennap azt olvassa az újságokban, hogy más államok meg akarják sérteni az Egyesült Államokat. „Mégint becsaptak bennünket” — hördül fel a farmer, a puztáros vagy patikus. Rettentően csodálkozik, hogy Amerika a világ különböző részeiben katonai bázisokat épített.

Az amerikaiak gyakran beszélnek arról a „vasfüggönyről”, amellyel a Szovjetunió állítólag elkülönítette magát a világ többi részétől. El kell ismernem, hogy egy vasfüggöny varában van és megakadályozza az átlag amerikai abban, hogy lássa, mi történik a Szovjetunióban.

Ez a vasfüggöny Amerikában készült:

a különböző újságok szerkesztősejében, a rádióállomásokon, a filmgyárak dolgozószobáiban.

Sok amerikai lap tudósítóinak segítségével napról-napra becsapja olvasót. Hogy tudja ellenőrizni az átlag amerikai, hogy igazak-e a Magyarországról vagy Bulgáriáról szóló újsághírek? Hisz

még azt sem tudja, hol vannak ezek az országok.

Szofia messzire van, de én ott voltam Amerikában, az amerikaiak között és rólam is mindenféle koholmányokat írtak. Egy szer Simonov íróval beszéltem Bosztomban. A pályaudvaron elkaptak bennünket a riporterek és egymás után tették fel a szokványos kérdéseket. Mi engedelmesen válaszoltunk.

Azután megjelent egy amerikai, az „Amerikai Szovjet Barátság Tanácsának” tagja és arra kért bennünket, szalítsuk felbe az interjút, mert két óra múlva újságkonferencia lesz és azok az újságírók, akik nem jelentek meg a pályaudvaron, megsértődnek, ha mi mindent az ő konkurrensaik mondunk el. Nehány óra múlva megjelent a legnagyobb bosztóni újság aznapra száma, az első oldalon egy fénykép volt „Ehrenburg és Simonov Bosztomban” aláírással, mellette kiállt cím hangosága: „A szovjet konzul megtiltotta a vörös íróknak, hogy nyilatkozzanak a saját helyi képviselő előtt”. Hozzá kell tennem, hogy

Bosztomban nincs szovjet konzul és bennünket senki sem kísért.

Amikor találkoztunk a lap szerkesztőjével, megkérdeztük: miért tett közéjük lapjukban ilyen állítást? Azt mondja: „Félreértés történt. Önöket a tanács tagja vonta el az újságírók elől, a tanácsot angolok, kaunszel-nak ejtik, az újságírók pedig „kunszel”-t értek, ami konzult jelent... Az újságok azt írták, hogy én nem egyedül utazom Amerikában: kíséretemben van a „GPU egyik képviselője is”. Valóban, amikor a déli államokat jártam be,

elkísért utamra Nelson, az amerikai külügyi hivatal képviselője, akit én az ő kérésére Bill Benedictovicsnak hívtam. A lapok Benedictovicsból „titkos szovjet ügynököt” csináltak.

Amerikai utazásomról szólva, a „Time” című folyóirat így írt: „Ehrenburg olyan szabadságot élvez, amelyről gyakran, de hiába ábrándoznak a Moszkvában élő amerikai tudósítók.” Ez a közlemény a folyóirat 23. számának 70. oldalán jelent meg. Ugyanannak a számnak harmincadik oldalán azt olvastam, hogy

John Fisher amerikai újságíró három hónapig keresett egy-egyedül járta be Ukrajnát.

Nehéz megmondani, milyen szabadságról ábrándozott tulajdonképpen John Fisher úr, amikor a Szovjetunióban volt. Talán azt fájjalja, hogy senki se kíséret? Én személyesen nagy elismeréssel viseltem a külügyi hivatal iránt az irántam tanúsított figyelemért, annál is inkább, mert Nelson úr nagyművelt

ségű és rendkívül tapintatos ember. De hogyan értelmezzük akkor a „Time” kiadványát? Ha az amerikai újságíró történetesen a szovjet külügyminisztérium képviselője kísért volna, az amerikai újságíró biztosan ekegedetlenkedett volna, hogy őt megfosztják szabadságától. De ha egy szovjet újságírót elkísér az amerikai külügyi hivatal képviselője, akkor a „Time” kijelenti, hogy ekkora szabadságról a Moszkvában tartózkodó amerikai újságírók még csak nem is álmodhatnak.

Ezt a logikát én nem értem, vagy jobban mondva túlságosan is jól értem.

Amikor amerikai barátaim azt kérdezték tőlem, mit kell tenni azért, hogy megjavítsuk kölcsönös viszonyunkat, azt feleltem:

egyenlő mértékkel kell mérni.

Az olvasó ne gondolja, hogy azt ajánlom az amerikaiaknak, hogy méterrendszerrel vesszünk be, én nem akarok beavatkozni az ő ügyeikbe. Ha őuk jobban szeretik a hüvelyket meg a rófit, ha az nekik annyira tetszik, hogy a víz már befagy, amikor a hőmérő még 32 fokot mutat, ez az ő dolguk. De a cselekedetek értékelésénél okvetlen egyenlő mértékre van szükség. Holott túlságosan gyakran is hallottam Amerikában a kétféle mértékű: az egyik az erőnyes angolszászok, a másik a „vörösök” számára való. Ha az amerikaiak természetes bázisuknak nevezik Izlandot, akkor ez „az egész világ biztonságának záloga”. Ha a Szovjetunióval szemben az országok egy vele szomszédos országok egy Oroszországgal szemben új támadás bázisává válnak, akkor ez „a vörös imperializmus”. Ha az amerikaiak atombombák gyártásával foglalkoznak, akkor ez amolyan futball-féle ártatlan játék, de

ha Moszkva környékén a vöröskatonák futbaloznak, akkor ez kiképzés a világ meghódítására.

Egy nagy iparvállalat tulajdonosa, a Szovjetunióval szembeni ellensége, egészen nyíltan, a következőket mondotta nekem: „Mi nem akarunk háborúzni, de igenis fogunk a háborúról beszélni.

Bennünket nem a Szovjetunióval szembeni külpolitikája, hanem a jövője fenyeget.

mi saját belpolitikai megfontolásaink miatt nem engedhetjük meg, hogy Önök túlságosan magasra emeljék az életszínvonalukat”. A szovjetellenes kampányt folytató emberek nem a szovjet tankokkal, hanem a szovjet fegyverekkel és lábasokkal hadakoznak.

Nem a szovjet hadosztályokat akarják ők megállítani, hanem az amerikai munkások fejlődését.

Ez a magyarázata a „harmadik vi-

lágháborúról” való hazug és epés ríkoltozásnak.

Óriási összegeket fecselelnék itt el abban a reményben, hogy az áruló Mihajlovicsot sikerül megmenteni a kivégzéstől. A Mihajlovicsnak való megkegyelmezés iránt benyújtott petíciót aláírták olyan újságírók is, akik azt állították magukról, hogy ők „antifasiszták”. Nagy ceremóniával fogadták „Borx tábornokot”, a lengyel pogromszervezők vezetőjét. Az újságokban Schuschnigg címére intézett dicsőítményeket lehet találni, néhány lap nem restelt bókákat írni Mussoliniról annak halála után és még többen zengenek ódákat Franco generálisról. Az amerikai trüszköknek semmi közük sincs a csempikéhez, a falangistákhoz és a lengyel feudálisok örököseihez, de népük ellen. Népük ellen készek még a kísérleteket is megismételni.

A reakció most támadásba ment át. Eppen akkor tartózkodtam Amerikában, amikor az egész országot megrázó óriási sztrájkok folytak. Sztrájkoltak a bányászok, vasutasok egyaránt. A reakciók a munkások ellen üsztötték a farmereket. 1932-ben kimondották a sztrájkzabadságot, 1946-ban a reakciók eltiltották ezt a szabadságot. A republikánusoknak a legutóbbi választásokon aratott győzelme legalizálja a reakció diadalát.

En azonban nem hiszem, hogy ez a győzelem tartós lesz. Igaz, az átlag amerikai politikailag eléggé értetlen.

Nem is sejtette, mi történt, amikor a háta mögött megváltoztatták az állam hajójának irányát a jelenlegi kormányfő. Naivul azt hitte, hogy a reakciók Roosevelt ügyét folytatják. Nem ismeri Európát, a világ az ő számára a két óceánra korlátozódik. Az átlag amerikai rendkívül naiv, a demokrácia elharcosának, a legbecseszeretőbb, a legfelvilágosultabb embernek, azonkívül a legjobb kereszténynek és moralistának tartja magát. Azt hiszi, hogy az amerikaiak kezében az atombomba is olajjává változik. De az átlag amerikai mégis van józan esze és jó a szíve.

Nem minden szempontból nevelték jól, megmegtévesztette a faji előítélet, istentől a papírdollár, habár mindig azt hallja a templomban, hogy a lelkipásztor elítéli az aranyberjú imádatát. Lehet, hogy az átlag amerikai kissé túlságosan is bekapzolt, de azért nem rossz és nem ostoba ember.

Az átlag amerikai nem akar háború. Országok most különösen gazdag, ha összehasonlítjuk a háború előtt Európával. Detroit gyárai teljes kapacitással dolgoznak és mégsem tudják teljesíteni a megrendeléseket. Az emberek „feliratkoznak”

kérszékényre, porszívógépre és rádiókészülékre.

Amerika nem ismeri meg, mi a háború

és az európai számára csupán aoró csepről kényelmetlenségek az amerikai szemében óriási nélkülözésekné tűnnek. Az emberek élvezettel gondolkodnak a holnapra, a tegnapi már rég elfelejtették, a holnapután pedig jobbnak látják nem gondolkodni. Amikor az amerikaiak olykor-olykor észbe jut a kikerülhetetlen válság, a munkanélküliség, elhessegeti magától ezeket a gondolatokat, nem akar elkeseredni a katasztrófa előtt, nem hogy egy évvel, de még egy órával sem. Sok amerikai nem is egyszer élt már át a nyomorból a gazdagságba, a gazdagságból a nyomorba való átmenetet, sajátságos fatalizmus alakult ki benne, úgy él, ahogy éppen jön.

Roosevelt fejezte ki mindazt a jót, ami az átlagamerikaiak millióinak szívében volt, moralizmusukat, szívéllyességüket, békeszomjukat. — Roosevelt nagy államférfi volt, alakja megfelelt az ország arányainak. Amikor ő eltávozott, az átlagamerikai joggal érezte, hogy nagyon sokat veszített. Megkezdődött az apró-cseprő politikusok előretűlekedése. Az újságok hasábjain cikkek jelentek meg, melyek a „harmadik világ-háborúról” szóltak. Az átlagamerikai kényelmetlenül érzi magát. A demokrácia kapkodása felháborítja és ezért a köztársaságiakra szavaz, habár éppen azt vetette a demokrácia szemére, hogy olyanok, mint a republikánusok. Ismétlem, az átlagamerikai annyit ért a politikához, mint egy csecsemő és az ítéletképesége sem valami kiváló... Azonban helytelen volna azt gondolni, hogy az átlagamerikai nem képes gondolkodni és érezni. Azért az ő hiszékenységének is vannak határai. Az lehet, hogy azokra az ügyes demagogokra adja le szavazatát, akik „preventív háborúról” üvöltöznek, de tényleg háborúba kényszeríteni őt minden komolyabb ok nélkül — az már nehezebben fog menni...

Roosevelt körül nemcsak becsületes, hanem gondolkodó emberek voltak, akik nem tévesztették szem elől a történelem fejlődését. A trüszkök kulisszák mögötti manőverekkel eltávolították ezeket az embereket az ország kormányzásából. Én hosszasan elbeszélgettem Henry Wallace-szal, az USA volt alelnökével. Jó amerikai farmer, aki kiváló üzleti érzékkel és nemes lélekkel van megáldva. Szabadidejében veteményeskertjét gondozza. Sokat utazott a világban, tud spanyolul, ért oroszul, látókörre igen széles.

A szovjetellenes sajtóhadjáratot erőltetlelnék és ostobán tartja:

nagyszerűen megérti, mi az átlagamerikai érdeke. Henry Wallace nincs egyedül. Vele vannak Roosevelt barátai és segítőitársai, vele vannak olyan politikusok is, mint Davis volt követ, Pepper szenátor és mások. Azokat a gyűléseket, melyeken ezek a haladó szellemű emberek szólalnak fel, tíz- és tizerek látogatják. Az amerikai munkások gondolkodni kezdenek történelmi küldetésük felől; erősödnek a szakszervezetek, amelyeket haladó szellemű emberek vezetnek; a demagógok és a kalandorok korszaka végéhez közeledik. Amerika nő — én most nem a felhőkarcolókról beszélek, hanem az emberi tudatról. Évről-évre többen és többen vannak azok az emberek, akiket kissé homályosan „haladók” neveznek. Ezek azok, akik emberei jogokat követelnek a négerék számára, követik az előítéleteket, a képmutatást, a vaskalaposságot, elítélik Franco támogatását, és általában akarják írni a fasizmust. Nemetszágban is, annak határain túl is, szenvedélyesen érdeklődnek a szovjet nép kultúrája iránt. Természetesen ezek az emberek egyelőre kisebbben vannak, de ez olyan kisebbség, amely gondolkodni, harcolni képes az igazságot.

Megcáruult a vonat

(Bukarest) — Megirtuk, hogy a vasut vezérigazgatósága kért nyújtott be az illetékesekhez a vasuti díjszabás háromszáz százalékkal való felfelé emelése érdekében. Mint most jelentik, a kormány a kértet kedvezően intézte el.

A vasuti jegyek árát az államvasutak vezérigazgatósága 1947. január 1-től kezdődően négyszerezére emelte, a teherszállítmányok díjszabását pedig ötszörösére.

Igy remélik, hogy megszűnik egyrészt a vonatok túlszűfoltása, másrészt pedig a vasutigazgatóknak elegendő anyagi alapja lesz az alaposan megromlott gördülőanyag rendbehozatalára.

ELADÓ

Cornvöl-rendszerű két tüzhelyes Aisei J. zsef Budapest gyártmányu, 8 atmoszféra nyomásu, 8 m. hosszú, 75 m. átmérőjű stabil gőzkan, egy 36 ezer literes 10 m/a vastagságú cisterna.

Csúszó Gáza benzinhajtára Kézdivasárhely, vagy telefon Bukarest 3-41-45 Drágáncsu.

Olvasd és bírd a „NÉPI EGYSEG”-t!

„ESSLINGEN” FAREDÖNYÖKET legjobb minőségben készít

„Obloane”

REDÖNYÜZEM

BRASSÓ,

Str. D. Vesile Lucaci 102. TELEFON: 15-76.

RITKA ALKALOM!

Eladó Bukarestben

győrtől az étellel és üres lakással.

Ar 900 millió lei. Visconti ingatlanforgalmiroda, Brasó, Armatei Ro. út 6. Telefon 1593-1598.

Megnyílt

EHRICH és NAGY

„Bijou”

ékszér- és óra üzlet

BRASSÓ

Piața Libertății Buzasor 4 szám alatt.

KÖRNER V. utóda

Mos,

fest,

üszit

Brassó, Weiss Mihály u. 29. és Lópiac 28. szám.

EZÜSTÖT

ré i e üst pénzeket, vagy régi ezüst tárgyat le-nagyasabb n piacon vesz

OSTERSEITZER H. és FIAI

ékszerészek

Brassó, Piața Libertății 7.

MEGHÍVO

A MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG BELVÁROSI IFJUSÁGÁNAK

1947. január 4-én, szombaton este 8 órai kezdettel

műsorral egybekötött

Táncestélyére

Közreműködik az apácai ifjúság és a közkedvelt Kerekes zenekar.

Kitűnő büfé. — Támogassuk a dolgozni akaró ifjúságot!

Jegyek a székházban kaphatók. Brassó, Mester-utca 16. szám.

ECONOMAT, SZÖVET-KEZET vagy GYÁKAK

részére

mindennemű élelmiszert

az ország bármely részéből beszerzék és szállítok. Csak komoly cégekkel tárgyalok. Cím a kiadóban.

Bútorészvetek, kretonok, függönyanyagok és kárpitoskellékek

Markovits Herman

BRASSÓ,

Kapu utca 47. Telefon 20-40

= HÁZAK-TELKEK-FÖLDEK =

gyors vétele — eladás esetén

minden komoly fél forduljon teljes bizalommal csak a régi és MEGHÍZHATÓ

„PROMPT”

Ingatlanforgalmi Irodánk

— Buzasor utca 20. — Telefon: 38-91.

FOG
FOG
FOG

arany- és ezüstpadló
ékszer, műanyag
kínálunk
arany- és ezüst
padló fémbe
fémbe, hárta fáj-
szomszédok
Videknek soronként

Művészkelt árak

Basch István

fogász

BRASSÓ, Weiss Mihály utca

beirat: R. zsa-tér 10. sz.

Orvosi hír. Dr. Kler ortoped spe-
cialista, izületi és csontbántalmak
sportsérülések, vizsértágulások kezelé-
seben Brassó Lópiac 20. (Fekete tem-
plommal szemben)

APRÓHÍRDETÉSEK

FOGLALKOZÁS

MUNKÁSLÁNYOKAT könyvű mun-
kára levezet. Jelenkezni Brassó,
Vlad Tepes (Mester-utca, 13. 8073-1

PIATAL István, se. k. a könyvvezet-
tesben is jár, azonnali beépítés ke-
resék. Irasat ajánlatot edg. indok-
lás és nyelvtan. megjelöléssel a
Nep. Egyet. kaphatva. Brassó,
„Meghívás” jelzere kerek. 8074-1

KERESEK laboráns. Pici gyógyzár-
tás. Brassó, Str. Regele Mihai 20. sz.
8378-1

A MAGYAR NEPI SZÖVETSÉG Bras-
só, Szervezőt. levelezőközpont könyvű,
kerek. Irasat ajánlatot kerek. Irasat
gy. megjelöléssel. 8382-1

RADIO szakembert jó fizetés. alkalm-
mazók. Prázmár, Sepsiszentgyörgy,
Lenin-u. 2. Z-2

ADÁS-VÉTEL

VEZÉK kasszabiztos és bizományos
pórtalan. Kinyit. és éveszár. kassza-
kassza, kasszabiztos, kasszabiztos, kassza-
szabvány. Brassó, Piața Libe-
rtății 2. Buzasor. 8387-1

FORGÁCSZÁRÚ 41-es szék. el-
adó. Brassó, Avram Iancu u. 2. sz.
Halmi az udvarban. 8388-1

ELADÓ Fordson traktor esetleg csép-
lov. és hosszúnajos noi Singer varrógép
Nika Albert, borosneu. M. c. jud. Trei-
scăune. 8561-1

KERESEK vasszertergapatot 2000 m/m
fémű csucs ávósággal. Részletes le-
írassal ajánlatot kerek. Pádeák István,
Covasna, jud. Treisăune. 8568-1

UTAZÓBORJÚDÓT bőrből jó állapot-
ban. evet keresek. Címeket a brassói
kiadóba kerek. „Böründ” jelzere. 8571-1

SÜRGÖSEN eladó cserefa bútör, háló-
szoba berendezés, ágy nélkül, asztal,
hat szék és konyhaszekrény. Csernát-
falu. Str. Mijocie 628. 8572-1

ELADÓ egy üze.berendezés és egy
vasszertergapat, tömegmunkára alkalm-
kítható. Brassó, Spitalu. M. litar 7. 8575-1

DIOFA ebéd.ót vagy kombinált szob-
bát keresek. Cím a brassói kiadóban. 8576-1

ELADÓ karikahajós női varrógép.
Csernátfalu. 432. sz. 8577-1

ELADÓ teljes székgyár berendezés.
Viscon. l. Iroda, Brassó, Armatei. Rosli
6. Telefon: 1599-1598. 8580-1

ELADÓ egy keveset viselt fekete női
téli kabát. Brassó, Hosszu-utca 165. 8536-1

ÜZLETBEREKEZÉS tölgyfából. évtől,
rovárdur. üzletnek alkalmas eladó. Cím:
Zeke, Sepsiszentgyörgy, Zöldseglőc 10
Z-9

MODERN hálószoba eladó. Erdelkődn:
Sepsiszentgyörgy, Lenin-utca 15. Z-7

VEZÉK méhcsaládokat, használt sö-
rés hordókat, vas-hordókat. Vár, Sft.
Gheorghe. Z-5

Ne sajnálja

AZ ÁRKÜLÖNBSÉGET,
amennyivel többet kerül
egy tartalmas és szép
naplár, hanem sietve

Vegye meg

amíg nem késő s egész
éven át szívesen és
élvezettel olvassa a
jobb-nál-jobb elbeszélései-
ről híres

Székely Naplár

Székely Naplár, amely a legújabb és legérdekesebb híreket, eseményeket, sporteseményeket, kulturális programokat, valamint a helyi és országos híreket tartalmazza. A naplár a legújabb és legérdekesebb híreket, eseményeket, sporteseményeket, kulturális programokat, valamint a helyi és országos híreket tartalmazza.

KERESKEDELEM-IPAR

INGEK, pizsamák, ház kabátok a meg-
rendelő anyagából, elismert szababban
Készünk. Davidson (a brassói M. Neu-
mann cég volt vezetője) Brassó, Vár-
utca 32. Telefon 32-94. 8380-1

INGATLAN

HÁZAK, telkek vételét, eladását kez-
vel. Landau, Brassó, General. Moscu.
u. 20. Telefon 17-28. 8382-1

HÁZAK, telkek eladását és vételét
gyorsan és le. a. szék. eladó. Kész-
tünk. PROMPT-IRODA, Brassó, Reg. Mi-
hai u. 20. Telefon 38-91. 8383-1

KIADÓ házat nagy kerttel, vasdör-
tök, vödök. Kisebb tulajdonosok
előnyös lakás, esetleg eladó, ap-
tast. azonnali. Ajánlatot gy. a-
b. kerek. 8384-1

ELADÓ egy kis ház Brasóban a Barbu
Leavranca-utcaiban. Cím a kiadóban.
8385-1

BÉRLET

KERESEK bérbe. háló vagy Studó
berendezést. Cím: Pici gyógyszertár.
Brassó, Str. Regele Mihai 20. 8386-1

ELVESZETT

ELVESZETT újv. napján Sinaia-Bras-
só között egy tógó (condacass). Bec-
sületes magán.ót kerem adja te jutalm-
e. enetel. a brassói kiadóba. 8381-1

DECEMBER 31-EN Brasóból Sepsis-
zentgyörgyre induló munkás vona-
on. te. a. m. háltszámom, melyen töl-
v. iratokon kívül é. a. n. sz. is volt. Ke-
rem a bec. sületes magán.ót. az iratokot
juttassa el a sepsiszentgyörgyi magyar
tanfolyam. ós. g. címre. Z-8

VEGYES

34 EVES fiatal ember házasság céljából
megismerkedne v. d. ki lányal, ki va-
rosra is eljönne, három min. 6 havi jó
vedelmem van. Fényképes leveleket a
brassói kiadóba. a. a. „Ot. hon után
vagyok” jelzere k. k. 8589-1

ELCSEKÉLNEM Sepsiszentgyörgy, Cs-
k. út 13. alatti 2 szoba, konyha lakó-
somat 1 szoba, konyha lakással. köz-
pont köz. ében. Erdelkődn: Bartha
Atanál. Z-1

HIVATALNOKCSALÁD keres 2 szoba,
konyha, kamarás lakást január 15-én.
„Pontos fizet.” Cím: Sepsiszentgyörgy,
Rákóczi-utca 20. Z-4

SZERKESZTŐSÉG

Sepsiszentgyörgy, Szabadság-tér 18.

KIADÓHIVATAL

Sepsiszentgyörgy, Lenin-út 5.

Brasó kiadóhivatali és szerkesztőségi
kirendelke: str. Argintarilor 16. Tá-
v. be. z. 17-53.

Bejegyezve a brassói törvényszékben
G. II. 1768-1944. szám alatt.
Engedélyezte: Cenzura Militară a 1438
—1944. X. 7. szám alatt.